

Іван ПАСЕМКО
ЗГІДНО СТАТУТУ ЧИ ЗГІДНО ЗІ СТАТУТОМ?

Як правильно? Перший вираз бродить по шпальтах газет, часописів, художніх і політичних видань, звучить з екранів телебачення та по радіо. Тижневик «Україна»: «Нині більшість родин на Кубані за паспортом — росіяни, хоча згідно перепису 1919 року, в чорноморських станицях краю мешкало до вісімдесяти відсотків українців» (1989, № 37, с. 1). Українське телебачення: «Все необхідно розв'язувати згідно закону», «...згідно поданих заяв» (23.02.90). Газета «Вечірній Київ»: «Згідно до положення про чемпіонат» (12.02.90).

Міністерство зв'язку всім нам розтлумачує: «Згідно Статуту пошта відповідає за прийняті відправлення». Зв'язківцям, типовим чиновникам якось навіть не подивуєшся, адже вони перекладали, чи, пак, копіювали, російський текст «Согласно Уставу связи...». Звідкіля ж їм відати, що в українській мові там з'являється «з», таке необхідне і логічне?

У «Профспілковій газеті» пишуть «згідно даних ЮНЕСКО» і тут же «згідно з даними науково-дослідного інституту...». Що ж це таке? Неуважність, лінощі, байдужість чи елементарне незнання норм української мови?

Гортаю районну газету на Черкащині. Автор пише: «...міськвиконком ухвалив рішення, згідно якого забороняється встановлювати огорожі довкола могил», «Останнім часом в різних місцях міста молоді люди ведуть реєстрацію громадян Української Народної Республіки згідно закону про громадянство в УНР, що його ухвалила Українська Центральна Рада від 2 березня 1918 року». До речі, поряд газета друкує Додаток до циркуляра від 23 березня 1918 р., що саме коментує згаданий закон. Тож найцікавіше те, що цей Додаток завершується таким давнім канцелярським висловом, у який не вчитався сучасний журналіст: «З оригіналом протоколу згідно». Правильно цю фразу також можна було б передати: «Додаток до циркуляру складено згідно з оригіналом протоколу».

Помилковий зворот *згідно чого* штампується в багатьох виданнях.

Як перевчити редакторів, літредакторів, журналістів? Хіба що порадити звернутися до тритомника «Російсько-український словник», де слово «согласно» у значенні «соответственно» перекладається «згідно з чим...» або просто «за...» («согласно закону» — «згідно з законом, за законом»; «согласно приказу» — «згідно з наказом, відповідно до наказу»). Є ще один варіант поради: окремим літературним редакторам чи журналістам зняти копії своїх дипломів у нотаріальних конторах — там при оформленні паперів обов'язково поставлять штамп «з оригіналом згідно».

Не можна, звичайно, пройти й повз дивовижні переплетення на зразок *згідно з футбольних правил*, яке довелося почути з уст телекоментатора.

Прикро чути (або читати) й досить поширене *дякую вас*, що його, зокрема, вживають у своїх виступах офіційні особи замість властивого українській мові *дякую вам*.

В Україні з давніх-давен найважливішим видом транспорту був звичайнісінький віз, запряжений волами, кіньми, а то й коровами в особливо скрутні часи. Тоді й казали про деяких недбайливих господарів зневажливо: «Глянь, і воно повезло сіль чи хліб на продаж». А нині і хліба і солі возами не возять, та радіо- й тележурналісти полюбляють заявляти: «Не кожному народу *повезло* жити на своїй рідній землі» або: «Ви знаєте, мені *повезло* під час підготовки радіопередачі». Журналісти весь час уживають єдиний вислів «везе», хоча можна б сказати «щастить», «таланить»: «Вам скоріше *повезе* в громадській роботі та спілкуванні, ніж в особистій», «Професія для... *Водоля. Телець. Дні везіння...*» і т. д.

«Спортивна газета» допускає такі незвичні для української мови вирази, як-от: «*півтора тижні, тайми*» (замість правильного *тижня, тайма*), вже згадуване «*дякувати своїх підлеглих*» (замість *дякувати своїм підлеглим*); «*навчившись трьом-чотирьом прийомам...*» (замість *трьох-чотирьох прийомів*), «...кого зацікавить такий проект, *дзвонить по телефонам* редакції» (треба: *за телефонами*), «*не зраджуючи своїм принципам*» (треба: *своїх принципів*). Щодо російського слова «разгильдьяй», то воно, звичайно, перекладається «нехлюй», «роззява», а не *розгільдьяй*.

Неправильний вислів «Центр швидкісного навчання іноземним мовам» (треба: навчання іноземних мов: англійської, німецької, французької, арабської, іспанської, польської та іврити. Отже, навчають чогось і когось).